

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

SECȚIA A TREIA

**CAUZA FUSU ARCADIE ȘI ALȚII
c. REPUBLICII MOLDOVA**

(Cererea nr. 22218/06)

HOTĂRÎRE

STRASBOURG

17 iulie 2012

DEFINITIVĂ
17 octombrie 2012

Hotărîrea poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Fusu Arcadie și alții c. Republicii Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Treia), întrunită într-o Cameră compusă din:

Josep Casadevall, *Președinte*,

Corneliu Bîrsan,

Egbert Myjer,

Ján Šikuta,

Ineta Ziemele,

Nona Tsotsoria, *judcători*,

Tatiana Răducanu, *judcător ad hoc*,

și Santiago Quesada, Grefier al Secțiunii,

Deliberând la 26 iunie 2012 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărîre, care a fost adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 22218/06) depusă la Curte împotriva Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile articolului 34 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către opt cetățeni ai Republicii Moldova, dl Arcadie Fusu, dl Petru Botezat, dna Tatiana Rusu, dna Svetlana Covalciuc, dna Galina Bujor, dna Vera Boțoc, dl Vladimir Țurcanu și dl Iacob Ciobanu ("reclamanții"), la 12 mai 2006.

2. Reclamanții au fost reprezentați de către dl V. Zeamă avocat la organizația ne-guvernamentală "Juriștii pentru Drepturile Omului", cu sediul în Chișinău. Guvernul Republicii Moldova ("Guvernul") a fost reprezentat de către Agentul său, dl V. Grosu.

3. Reclamanții au pretins încălcarea drepturilor lor garantate de articolele 6 § 1, 9 și 11 din Convenție, în special, urmare a omisiunii autorităților publice de a elibera documentele necesare înregistrării bisericii lor.

4. La 20 ianuarie 2010, Curtea a decis să comunice cererea Guvernului. De asemenea, Curtea a decis să se pronunțe cu privire la admisibilitatea și fondul cererii în același timp (articolul 29 § 1).

5. În legătura cu faptul că dl Mihai Poalelungi, judecător ales din partea Republicii Moldova, s-a retras de la examinarea cauzei (articolul 28 din Regulamentul Curții), președintele Camerei a numit-o pe dna Tatiana Răducanu în calitate de judecător *ad-hoc* (articolul 26 § 4 din Convenție și articolul 29 § 1 din Regulamentul Curții).

ÎN FAPT

CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

6. Reclamanții s-au născut în 1964 și, respectiv, 1949, 1965, 1959, 1952, 1937, 1951, 1930 și își au domiciliul în Florești.

7. În 2004 reclamanții au solicitat Consiliului Raional Florești ("Consiliului Raional"), eliberarea un aviz privind existența în orașul Florești, a comunității religioase cu hramul "Acoperământul Maicii Domnului" ("Biserica"), subordonate Mitropoliei Basarabia.

8. La o dată necunoscută Consiliului Raional a respins cererea reclamanților, considerînd că o altă Biserică subordonată Mitropoliei Moldovei, a fost deja înregistrată în Florești încă din 1999. Mai mult decît atît, exista un conflict între cele două confesiuni iar în instanța judecătorească exista în procedură o acțiune civilă privind determinarea care dintre aceste comunități are dreptul de a deține proprietățile bisericii.

9. Reclamanții au inițiat o acțiune în instanță, pentru a obliga prin hotărîre judecătorească Consiliul Raional să le elibereze documentele necesare înregistrării oficiale ca persoană juridică a bisericii reclamanților.

10. La 24 decembrie 2004, Curtea de Apel Bălți a respins cererea ca fiind nefondată.

11. La 30 martie 2005, Curtea Supremă de Justiție a casat hotărîrea din 24 decembrie 2004 și a emis o nouă decizie prin care a admis cerințele reclamanților. Instanța a obligat Consiliului Raional să elibereze avizul relevant reclamanților. Instanța la adoptarea deciziei s-a bazat expres pe prevederile articolelor 9 și 11 din Convenție.

12. La 20 mai 2005, reclamanții au înaintat o petiție Departamentului de Executare al Ministerului Justiției prin care au solicitat executarea deciziei judecătorești definitive în favoarea lor.

13. La 25 noiembrie 2005 reclamanții au prezentat spre executare către Oficiul de executare Florești, titlu executoriu. În aceeași zi a fost intentată procedura de executare.

14. La 1 decembrie 2005, Oficiul de executare a înaintat documentul executoriu Consiliul Raional spre executare. La 23 decembrie 2005, Consiliul raional a refuzat să execute decizia judecătorească considerînd „inopportună executarea”, avînd în vedere conflictul și acțiunea civilă în curs de desfășurare. Astfel, executarea a fost amînată în așteptarea soluționării litigiului cu privire la proprietatea bisericii.

15. La 17 februarie 2006, executorul judecătoresc a solicitat instanței explicarea modalității de executare a decizie judecătorești. Pînă în aprilie 2006, instanța încă nu examinase această cerere.

16. La 17 martie 2006 Oficiul de executare Florești a solicitat în mod repetat, Consiliul Raional să execute decizia. Din cauza refuzului repetat a

Consiliul Raional, executorul judecătoresc a solicitat instanței de judecată sancționarea membrilor săi. Nu se cunoaște dacă au fost aplicate careva sancțiuni.

17. Numeroasele plângeri adresate procuraturii în acest sens au rămas fără răspuns.

18. În 2006 la o dată necunoscută unul dintre reclamanți (dl Petru Botezat) a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului de Stat pentru Problemele Cultelor, solicitând înregistrarea comunității religioase pe care el o reprezintă. La 20 aprilie 2006, Curtea de Apel Chișinău a respins cererea ca fiind nefondată. Instanța a constatat că dl Botezat a solicitat înregistrarea unui cult cu nume și adresă identice cu a unui alt cult deja înregistrat de autorități, ceea ce este contrar cerințelor legale. Mai mult decât atât, instanța a constatat că din documentele prezentate de dl Botezat lipsește avizul eliberat de Consiliul Raional Florești ce confirmă existenței cultului religios în cauză.

19. La 11 mai 2007, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea cu privire la cultele religioase care a eliminat, *inter alia*, obligația confirmării de către autoritățile locale ale existenței cultelor religioase înainte de a putea fi înregistrate de către autoritățile de stat. Legea a intrat în vigoare la 17 august 2007.

20. La 5 septembrie 2007 oficiul de executare a restituit titlul executoriu reclamanților, menționând că în legătură cu noile prevederi legale, executarea nu mai este necesară. Reclamanții nu au contestat încheierea în instanță.

ÎN DREPT

I. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 9 DIN CONVENȚIE

21. Reclamanții au pretins că omisiunea de a înregistra comunitatea lor religioasă le-a încălcat drepturile garantate de articolul 9 din Convenție, care prevede următoarele:

“1. Orice persoana are dreptul la libertatea de gândire, de conștiința și de religie; acest drept include libertatea de a-și schimba religia sau convingerea, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau convingerea în mod individual sau în colectiv, în public sau în particular, prin cult, învățământ, practici și îndeplinirea ritualurilor.

2. Libertatea de a-și manifesta religia sau convingerile nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, prevăzute de lege, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru siguranța publică, protecția ordinii, a sănătății sau a moralei publice ori pentru protejarea drepturilor și libertăților altora.”

A. Admisibilitatea

22. Guvernul a susținut că, în urma intrării în vigoare a Legii cu privire la cultele religioase la 17 august 2007, reclamanții nu mai aveau nevoie de avizul, pe care a fost obligat să-l elibereze Consiliul Raional prin decizie judecătorească. Mai mult decât atât, reclamanții nu au solicitat înregistrarea comunității lor nici după ce legea a fost modificată iar titlul executoriu le-a fost restituit fără a fi executat. Acest fapt, în opinia Guvernului, demonstrează lipsa intenție reale a reclamanților de a înregistra un cult și, prin urmare inexistența imixtiunii în drepturile lor. Guvernul a susținut că reclamanții și-a pierdut statutul de victimă, ca urmare a modificărilor legislative și omisiunea ulterioară de a acționa.

23. Reclamanții nu au fost de acord, referindu-se la încercările drepturilor lor de a înregistra cultul chiar și fără documentul emis de către autoritatea locală (a se vedea punctul 18 de mai sus).

24. Curtea reamintește că o decizie sau măsură a autorităților naționale favorabile unui reclamant, nu este în principiu suficientă pentru a-l priva de statutul său de "victimă", decât dacă autoritățile naționale au recunoscut, în mod explicit sau în substanță încălcarea Convenției și apoi au acordat despăgubiri în acest sens (a se vedea *Scordino c. Italiei* (nr. 1) [MC], nr. 36813/97, § § 179-181, CEDO 2006 V). În speță, Curtea notează că instanțele judecătorești naționale au adoptat hotărâri judecătorești în favoarea reclamanților. Cu toate acestea, ele nu au fost executate. Mai mult decât atât, în timp ce a fost adoptată o noua lege, care a îmbunătățit șansele reclamanților de a-și înregistra comunitatea religioasă, în cazul lor nu a fost recunoscut în mod explicit sau în substanță încălcarea Convenției și nici nu a fost acordată nici o compensație în acest sens.

Obiecția Guvernului trebuie să fie, prin urmare, respinsă.

25. Curtea observă că acest capăt de cerere nu este vădit nefondat în sensul articolului 35 § 3 (a) din Convenție. Ea notează că aceasta nu este inadmisibilă sub nici un alt temei. Prin urmare, aceasta urmează a fi declarată admisibilă.

B. Fondul

1. Argumentele părților

26. Reclamanții se plîng de violarea drepturilor lor garantate de articolul 9 din Convenție, survenită în rezultatul omisiunii autorităților de a le elibera documentul necesar pentru înregistrarea în calitate de persoana juridică a comunității lor religioase. Reclamanții au argumentat, *inter alia*, că imixtiunea în drepturile lor nu a fost prevăzută de lege, deoarece ar fi fost contrare hotărârilor judecătorești care au obligat autoritățile naționale să elibereze documentul în cauză.

27. Guvernul a susținut că autoritățile locale au avut motive serioase pentru de a nu executa hotărîrea definitivă în favoarea reclamanților: existența unui litigiu în curs de desfășurare cu privire la proprietatea bisericii între cele două comunități religioase concurente; riscul ca înregistrarea bisericii reclamanților ar fi putut provoca tulburări în comunitate, precum și faptul că o altă comunitatea religioasă cu aceeași denumire a fost deja înregistrată în același oraș. Mai mult decît atît, în practică, reclamanții nu au fost împiedicați să își exercite drepturile lor religioase, deoarece pentru acest scop aceștia nu au nevoie de înregistrare. Guvernul a considerat că refuzul Consiliului Raional de a elibera documentul în cauză s-a bazat pe prevederi legale clare, în special pe norma care interzice înregistrarea a două organizații cu același nume și aceeași adresă. Mai mult decît atît, după 17 august 2007 pentru înregistrare nu mai era necesar de prezentat nici un document separat.

2. *Aprecierea Curții*

(a) Referitor la faptul dacă a exist o imixtiune

28. Curtea trebuie să stabilească dacă a existat o ingerință a dreptului reclamanților la libertatea de religie din cauza refuzului autorităților de a elibera un document necesar pentru înregistrarea comunității lor religioasă.

29. Curtea reamintește că Convenția "are menirea de a proteja drepturile concrete și efective dar nu teoretice sau iluzorii " (a se vedea, de exemplu, *Chassagnou și alții c. Franței* [MC], nr. 25088/94, 28331/95 și 28443/95 , § 100, CEDO 1999 III).

30. Curtea consideră că, în pofida emiterii hotărîrilor judecătorești în favoarea reclamanților, autoritățile nu au eliberat documentul necesar pentru înregistrarea bisericii reclamanților, prin urmare, în lipsa unui statut juridic au împiedicat comunitatea religioasă și pe adepții săi, de la exercitarea unui număr substanțial de funcții (a se vedea *Mitropolia Basarabiei și alții c. Moldovei*, nr. 45701/99, § 105, CEDO 2001 XII). În esență, refuzul autorităților de a elibera documentele relevante, în ciuda hotărîrii în favoarea reclamanților a condus la o situație care în practică nu se deosebește de respingerea cererii de către instanță. Este important de reținut că la momentul producerii evenimentelor și pînă la 17 august 2007 pentru înregistrarea unui cult era obligatoriu prezentarea documentului în cauză.

31. În ceea ce privește argumentul Guvernului referitor la faptul că reclamanții nu s-au ocupat în mod serios de înregistrarea bisericii lor, deoarece aceștia nu au reușit să o înregistreze pe parcursul perioadei relevante, Curtea notează că reclamanții nu au avut o poziție pasivă. În 2006, reprezentantul reclamanților a solicitat înregistrarea comunității lor, fără a prezenta avizul Consiliului Raional (a se vedea mai sus punctul 18). Cu toate acestea, instanța de judecată a respins această cerere.

32. Prin urmare, Curtea consideră că refuzul autorităților de a emite reclamanților documentul de înregistrare constituie o ingerință în dreptul lor la libertatea religiei, garantat de articolul 9 § 1 din Convenție.

(b) Referitor la faptul dacă imixtiunea a fost prevăzută de lege

33. Curtea reamintește jurisprudența sa, potrivit căreia termenii "prevăzută de lege" și "în conformitate cu legea" în articolele 8- 11 din Convenție nu numai că prevăd ca măsura incriminată să aibă o bază în dreptul intern, dar vizează, de asemenea, și calitatea legii în cauză, care trebuie să fie suficient de accesibilă și previzibilă în ceea ce privește efectele ei, adică să fie enunțată cu destulă precizie, astfel încât să permită persoanei - în caz de necesitate, cu o consultare adecvată - să-și determine conduita sa (a se vedea *Larissis și alții c. Greciei*, 24 februarie 1998, § 40, Culegere de hotărâri și decizii 1998-I și *Mitropolia Basarabiei*, citată mai sus, § 109).

34. Pentru a răspunde acestor exigențe dreptul intern trebuie să ofere o anumită protecție împotriva ingerințelor arbitrare ale autorităților publice în drepturile garantate de Convenție. Atunci când este vorba de chestiuni care aduc atingere drepturilor fundamentale, legea este contrară principiului preeminenței dreptului, acesta fiind unul din principiile fundamentale ale unei societăți democratice consacrat de Convenție, dacă marja de discreție prevăzută de lege oferă executivului împuterniciri largi. Legea trebuie să definească cu suficientă precizie scopul oricărei marje de discreție și modalitățile de exercitare a acesteia (a se vedea *Hasan și Chaush c. Bulgariei [MC]*, nr 30985 /. 96, § 84, CEDO 2000-XI).

35. Mai mult, deoarece comunitățile religioase există tradițional sub forma unor structuri organizate, articolul 9 trebuie să fie interpretat în lumina articolului 11 din Convenție, care protejează viața asociativă de oricare ingerință nejustificată a statului. Prin prisma acestui punct de vedere, dreptul credincioșilor la libertatea religiei, care cuprinde dreptul de a-ți manifesta religia în colectiv, presupune că credincioșii să se poată asocia liber, fără intervenția arbitrară a statului. Într-adevăr, existența autonomă a comunităților religioase este indispensabilă pluralismului într-o societate democratică și își are locul chiar în centrul protecției oferite de articolul 9 din Convenției (a se vedea *Mitropolia Basarabiei*, citată mai sus, § 118, și *Miroșubovs și alții c. Letoniei*, nr. 798/05, § 80, 15 septembrie 2009).

36. În plus, unul din mijloacele de a exercita dreptul de manifestare religioasă a persoanei, în special pentru comunitățile religioase, în dimensiunea sa colectivă, îl reprezintă posibilitatea de a asigura protecția juridică a comunității, a membrilor și a bunurilor sale, în așa fel încât articolul 9 să fie citit nu numai prin prisma articolului 11, dar și a articolului 6 (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Sidiropoulos și alții c. Greciei*, 10 iulie 1998, § 40, Culegere 1998-IV, și *Canea Catholic Church c. Greciei*, 16 decembrie 1997, § § 33 și 40 41, Culegere 1997-VIII, avizul Comisiei, § § 48-49).

37. În cazul de față Curtea constată că Curtea Supremă de Justiție, prin aplicarea directă a articolele 9 și 11 din Convenție (a se vedea punctul 11 de mai sus), a acceptat pretențiile reclamantilor și a obligat Consiliului Raional să elibereze documentul relevant, care pînă la 17 august 2007 era necesar pentru a înregistra o comunitate religioasă. Deliberînd astfel, acesta a respins în mod expres argumentele autorităților împotriva eliberarea unui astfel de document, argumente care coincid în mare parte cu cele înaintate de Guvern în observațiile sale în fața Curții. Cu toate acestea, hotărîrea definitivă din 30 martie 2005 nu a fost executată.

38. În lumina celor de mai sus, Curtea consideră că refuzul de a înregistra Biserica nu s-a bazat pe un temei legal prevăzut de legislația națională. Prin urmare, ingerința în libertatea religioasă a reclamantilor nu a fost prevăzută de lege (a se vedea *Biserica Adevărat Ortodoxă din Moldova și Alții v. Moldova*, nr. 952/03, §§35-38, 27 februarie 2007).

39. Constatînd în paragraful precedent că ingerința în libertatea de religie a reclamantilor a fost ilegală, Curtea nu vede necesitatea de a verifica dacă ingerința a urmărit un scop legitim sau a fost „necesară într-o societate democratică”, în sensul articolului 9 § 2 al Convenției.

40. Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 9 al Convenției.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 ȘI 11 DIN CONVENȚIE

Admisibilitatea

41. Guvernul a susținut că reclamanții ar fi trebuit să-și modifice pretențiile înaintate Curții după 17 august 2007, cînd noua lege a intrat în vigoare, deoarece, de la această dată, ei nu se mai puteau plînge de "omisiunea de a executa", ci doar de "executarea tardivă" a hotărîrii în favoarea lor. Modificarea capătului de cerere ar fi trebui să fie făcută în termen de șase luni de la momentul în care *de facto* hotărîrea a fost executată ca urmare a modificărilor în lege, sau de la 7 septembrie 2007 cînd titlul executoriu a fost restituit neexecutat. Întrucît reclamanții nu și-au modificat alegația în termenul de șase luni de la data intrării în vigoare a modificărilor legislative, cererea lor ar trebui să fie respinsă ca depusă tardiv (a se vedea *Sumila și alții șase c. Moldovei* (dec.), nr. 41369 / 05, 41556/05, 42308/05, 33566/06, 33567/06, 33568/06, 33570/06, 26 ianuarie 2010).

42. Avînd în vedere constatarea violării prevederilor articolului 9 (a se vedea punctul 40 de mai sus), Curtea nu consideră necesar de a examina aceste plîngerii separat (a se vedea *Biserica Ortodoxă din Moldova Adevărat și alții*, citată mai sus, § § 39-43).

III. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

43. Articolul 41 din Convenție prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau Protocoalelor sale și dreptul intern al Înaltelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă”.

A. Prejudiciul material

44. Reclamanții consideră că o redresare adecvată pentru violarea drepturilor lor ar fi retrocedarea clădirii Bisericii din Florești. Din cauza lipsei de acces la clădire, care este ocupată de un alt cult religios, ei nu au putut estima valoarea clădirii. De aceea, ei au solicitat Curții să rezerve hotărârea cu titlu de prejudiciu material.

45. Guvernul a susținut că reclamanții nu au nici o pretenție legitimă la clădirea Bisericii în cauză și că nu există nici o legătură causală între încălcările denunțate și pretinsa pierdere a clădirii.

46. Curtea este de acord cu afirmația Guvernului că natura pretensei încălcări și anume omisiunea de a elibera reclamanților documentul necesar înregistrării comunității religioase - nu are nici o legătură cu pretinsa pierdere a clădirii Bisericii.

Mai mult decât atât, aceste două confesiuni religioase concurente au fost implicate în litigii separate civile cu privire la clădirea în cauză și alte proprietăți ale Bisericii, care nu constituie obiectul prezentei cauze. Curtea notează faptul că reclamanții nu au pretins că din cauza eșecului de a obține documentul în cauză de la Consiliul Raional, ei au fost în imposibilitatea de a participa la procedurile din instanța competentă sau de a-și exercita pe deplin drepturile lor procedurale în cadrul acestor litigii.

Prin urmare, Curtea nu acorda nici o despăgubire în acest sens.

B. Prejudiciul moral

47. Reclamanții au pretins cu titlu de prejudiciu moral suma de 2000 Euro pentru fiecare în parte.

48. Guvernul și-a argumentat poziția prin faptul că reclamanții nu și-au înregistrat comunitatea după ce legea a intrat în vigoare, prin urmare ei nu au suferit nici o dauna.

49. Curtea consideră că violarea constatată indubitabil le-a creat reclamanților un anumit nivel de stres. Ținând cont de circumstanțele cauzei și având în vedere jurisprudența sa, Curtea acordă reclamanților, în comun, 5000 Euro.

C. Costuri și cheltuieli

50. Reclamanții au pretins 880 Euro pentru costuri și cheltuieli și au prezentat o fișa de pontaj detaliată cu orele de muncă ale avocatul lor la caz.

51. Guvernul a contestat numărul de ore din fișa de pontaj și a constatat lipsa dovezii de plată efectivă a sumelor datorate avocatului.

52. Curtea reamintește că pentru ca costurile și cheltuielile să fie rambursate în temeiul articolului 41, trebuie stabilit faptul dacă ele au fost realmente angajate, necesare și rezonabile ca mărime (a se vedea, de exemplu, *Nilsen și Johnsen c. Norvegiei* [MC], nr. 23118/93, § 62, CEDO 1999-VIII).

53. Ținând cont de complexitatea cauzei și bazându-se pe informația de care dispune, Curtea acceptă integral pretenția reclamanților cu titlu de costuri și cheltuieli (cf. *Mitropolia Basarabiei*, citată mai sus, § 149, și *Biserica Adevărat Ortodoxă din Moldova și alții c. Moldovei*, citată mai sus, § 65).

D. Penalități

54. Curtea consideră că este corespunzător ca penalitatea să fie calculată în dependență de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* admisibilă plîngerea formulată în temeiul articolului 9 din Convenție;
2. *Hotărăște* că a avut loc o violare a articolului 9 din Convenție;
3. *Hotărăște* că nu este necesar de a examina separat plîngerile invocate în temeiul articolului 6 și articolului 11 din Convenție;
4. *Hotărăște*:
 - (a) că statul pîrît trebuie să plătească reclamanților, în termen de trei luni de la data la care această hotărîre devine definitivă în conformitate cu articolul 44 § 2 din Convenție, următoarele sume, care urmează să fie convertite în lei moldovenești conform ratei de schimb aplicabile la data executării hotărîrii:

(i) 5000 (cinci mii) Euro cu titlu de prejudiciu moral, plus orice taxă care poate fi percepută;

(ii) 880 (opt sute optzeci) Euro cu titlu de costuri și cheltuieli, plus orice taxă care poate fi percepută;

(b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus pînă la executarea hotărîrii, urmează să fie plătită o dobîndă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobînzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, plus trei procente;

5. *Respinge* restul pretențiilor reclamanților cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 17 iulie 2012, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

Santiago Quesada
Grefierul Secțiunii

Josep Casadevall
Președinte